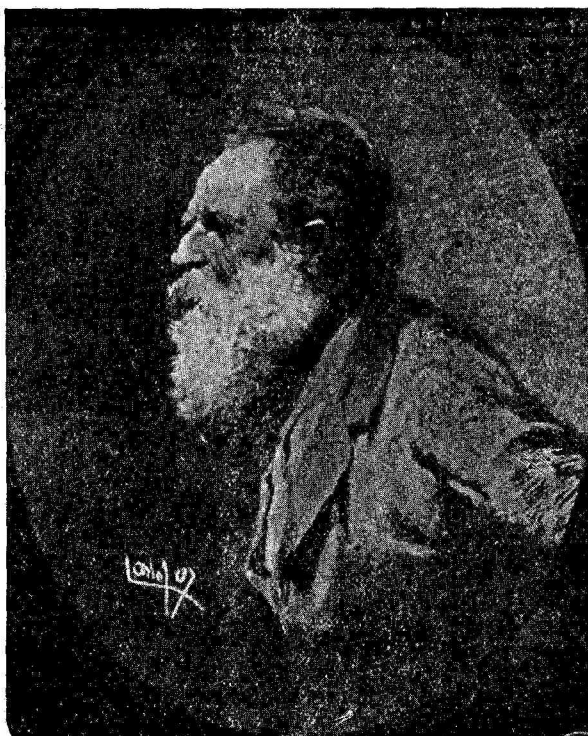

ΣΠΟΥΔΗ

"Έργον τοῦ δολοφονηθέντος Βασιλέως τῆς Πορτογαλλίας Κάρολο.

αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ ᾔται ἄλλος παρὰ τὸ νὰ προ-
ξενήσῃ εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς ἀναπαραστάσεως τοῦ κα-
λοῦ τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὅποια τοῦτο παράγει.
Τοῦτέστιν τὸ διὰ τῆς τέχνης ἐρμηνευόμενον καλὸν δὲν
δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὸ τέλος αὐ-
τοῦ τοῦ καλοῦ. Ἡ Τέχνη δὲν δύναται νὰ μιμῆται
πάσας τὰς ἐξωτερικὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀοράτου
φύσεως· ἢ μήπως δύναται νὰ παραστήσῃ ζωντανὰ
ὄντα καὶ ἐκπληροῦντα τῆς ψυχολογικῆς καὶ φυ-
σιολογικῆς λειτουργίας αὐτῶν πράξεις, καὶ ἂν
ἀκόμη ἡδύνατο ἡ τέχνη νὰ ἀναπαραγάγῃ ὅλας τὰς
ἐκδηλώσεις τῆς ἀοράτου φύσεως δὲν θὰ ἦτο τοῦτο
τὸ ἔργον τῆς. Διότι ἂν ἡ τέχνη ἦτο ἡ ἀκριβὴς
ἀπομίμῃσις τῆς φύσεως, θὰ ἐμιμεῖτο λεπτομερῶς
ὅ,τι θὰ ἡδύνατο νὰ ἀντιγράψῃ χωρὶς τίπο ε' ἄπο-
κόψῃ ἢ νὰ προσθέσῃ καὶ ὅμως πολλάκις πράττει
τὸ ἐναντίον π. χ. πῶς ὁ γλύπτης διατυπώνει τὴν
κόμην καὶ τὰς τρίχας· ὁ ζωγράφος ὁμοίως δὲν
μιμεῖται ὅλας τὰς ρυτίδας ἢ πτυχὰς τοῦ δέρματος,
ἢ ὅλα τὰ φύλλα ἐνδὸς δένδρου ἀποβλέπων ὅχι εἰς
τὴν ἀκριβὴ ἀπόδοσιν, ἀλλ' εἰς τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἡ Μουσικὴ δὲν ἐκφράζει οὔτε τὴν χαρὰν οὔτε
τὴν θλίψιν καὶ ἀγωνίαν, ὡς ἐκφράζει αὐτὴν κατ'
ἰδίαν ἡ ψυχὴ, οὔσα θαυμασία ἀλλοίωσις τοῦ ἀνθρω-
πίνου λόγου, ὅχι πρὸς καλλιτέραν αὐτοῦ ἀντιγρα-
φήν, ἀλλὰ πρὸς αὔξησιν τῆς ἐκφραστικῆς αὐτοῦ δυ-
νάμεως· ἂν δὲ ἡ τέχνη ἦτο μίμῃσις τῆς φύσεως
τότε ἔπρεπε νὰ ἀπαγορευθῇ εἰς τὴν ποίησιν τὸ μέ-
τρον, ὁ ρυθμὸς, ὁ στίχος, ἡ ὁμοιοκαταληξία καὶ
ὅλη ἡ πολυτέλεια τῶν παρομοιώσεων καὶ μετα-
φορῶν. Δὲν δυνάμεθα ὅμως ν' ἀρνηθῶμεν ὅτι κατὰ
τὴν τέχνην μιμεῖται τὴν φύσιν· ἡ γλυπτικὴ καὶ
ζωγραφικὴ μιμοῦνται τὰ σώματα, ἡ μουσικὴ τὴν
φωνήν, ἡ ποίησις τὸν λόγον, καὶ τὸ θέατρον, τὸν

ἄνθρωπον ὅλον. Ἀλλὰ μιμεῖται ὀλίγον, ἀμελοῦσα
συχνάκις τὰς μορφάς, αἵτινες δὲν ἐκφράζουν τὸ κα-
λόν, ἐνῷ προτάσσει μᾶλλον ἐκείνας αἵτινες εἶναι
αἱ καταλληλότεραι νὰ δηλώσωσι σαφῶς τὴν ὡ-
ραίαν δύναμιν ἢ τὴν ὡραίαν ψυχὴν. Τοιαύτη ὅμως
μίμῃσις ἢτοι ἡ κατὰ προτίμησιν ἀναπαραγωγὴ τῶν
ἐκφραστικωτάτων ἐκδηλώσεων τοῦ ἀοράτου, δὲν
εἶναι τόσον μίμῃσις, ὅσον εἶναι μετάφρασις, δὲν εἶ-
ναι τόσον ἀντιγραφή, ὅσον εἶναι ἐρμηνεία. Ἡ Τέ-
χνη εἶναι ἀληθὴς ἐρμηνεία τῆς ὡραίας ψυχῆς ἢ τῆς
ὡραίας δυνάμεως βοηθεῖα τῶν ἐκφραστικωτάτων
αὐτῶν σημείων, τῶν ἰδανικῶν αὐτῶν μορφῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον τῆς τέχνης εἶναι μόνον
τὸ καλόν, ἄρα καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ
εἶναι ἄλλος παρὰ τὸ νὰ προξενήσῃ εἰς ἡμᾶς διὰ
τῆς ἀναπαραστάσεως τοῦ καλοῦ τὰ ἀποτελέσματα,
τὰ ὅποια τοῦτο παράγει.

Τοῦτέστιν τὸ διὰ τῆς τέχνης ἐρμηνευόμενον κα-
λόν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὸ τέ-
λος καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ καλοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τὸν
ἄνθρωπον, τοῦ νὰ μᾶς δώσῃ εὐγενεῖς καὶ καθαρὰς
ἀπόλαύσεις θαυμασμοῦ. Τὸ φυσικὸν καλὸν μᾶς
θέλγει, μᾶς γοητεύει, μᾶς καταλαμβάνει, ἐμβάλλει
εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς θερμότητος τῆς γλυκειᾶς του φλο-
γῆς ὅ,τι ὑπάρχει ἐν αὐτῷ· τὴν δύναμιν καὶ τὴν τά-
ξιν, συγκινεῖ διὰ τῆς ἡδονῆς καὶ ἐξεγείρει ἐν ἡμῖν
τὰς καλλίστας ψυχικὰς δυνάμεις. Τοιοῦτοτρόπως
λοιπὸν καὶ τὸ καλόν, ὅπερ ἡ τέχνη ἀναπαράγει
πρέπει νὰ πράττῃ τὸ αὐτό, μάλιστα ταχύτερον
εἰ δυνατόν καὶ ἀσφαλέστερον. Τῆς τέχνης λοιπὸν
ὁ σκοπός, εἶναι νὰ ἐγγύσῃ εἰς τὰς ψυχὰς μᾶς τὰς
ἡδονικὰς συγκινήσεις τοῦ καλοῦ.